

Avto na paro.

Po cestah v nemškem mestu Kassel drči te dni neslišno skrivnost, lep, štirisedežni avtomobil. Nobenih izpušnih plinov, nobene eksplozije! Vsake strmine se loti igraje, kakor da nima jo konjske sile nobenega pomena.

Kakšno tehnično čudo je to vozilo? Karoserija ne kaže nobenih posebnosti, kvečjemu, da je motorni plašč bolj podolgovat nego pri običajnih avtomobilih. Na hladilniku stoji ime znane kasselske tovarne — lokomotiv. Ta avtomobil pa je prvi nemški parni avtomobil! Na mestu bencinskega motorja ima parni kotel, ki proizvaja pritisk 100 atmosfer.

Že od kar so pričeli graditi avtomobile, so jih skušali poganjati s paro. Na Angleškem imajo danes celo vrsto težkih tovornih avtomobilov na parni pogon. Novo na kasselskem avtomobilu pa je to, da skuša združiti prednost bencinskega motorja s prednostmi parnega stroja. Kotel se kuri pozneje s težkim oljem, ki zgori popolnoma in je varnejše pred eksplozijami ter toplotno tehnično izdatnejše.

Kotel je montiran pod motornim plaščem in oddaja paro stroju s štirimi cilindri, ki stoje na zadnji osi. Porabljena para gre mimo hladilnika, kjer se spet skondenzira. Voda v kotlu zadostuje za okroglo 5000 km, brzina se ravna s posebnim vzvodom, kakor pri navadnih avtomobilih z akceleratorjem, v ostalem pa je manipulacija ista kakor pri teh avtomobilih, in tudi parni kotel ni navaden kotel, ki ga je treba kuriti z ognjem. Eksplozije so izključene, ker ureja parni pritisk kakor tudi temperaturo samodelna električna naprava. Vozilo je v minuti pripravljeno za vožnjo, ker se da stroj iz mrzlega stanja takoj pripraviti v obrat.

Ker je kurivo (olje) cenejše od bencina, je vozilo bolj ekonomično. Na prvih poskusnih vožnjah je dosegel voz brez napora 100 km na uro in vse to

bo vplivalo, da se bode kot prometno sredstvo razširilo morda že v kratkem času.

Bohova. V nedeljo dne 23. oktobra je slavilo gasilsko društvo na Bohovi svojo ustanovitve. Na predvečer se je vršila po vasi bakljada. V nedeljo so odkorakali gasilci od Gasilskega doma ob zvokih razvanjske gasilske godbe, skupno z hočkimi in razvanjskimi gasilci v Hoče k službi božji. Č. g. kaplan Juranovič je v pridigi v živih besedah orisal gasilcem, kaj pomenja njihovo geslo: »Bogu v čast, in bližnjemu v pomoč!« Ko so se vračali gasilci od službe božje po vasi, so metala domača dekleta cvetje in vence na četo gasilcev. Popoldan pa se je vršila ustanovna veselica, združena z vinsko trgatvijo, na kateri so ljudje se prav dobro zabavali. Navdušeni gasilci se vsem, ki so količkaj pripomogli, da se je ta prireditev tako lepo izvršila, kakor tudi vsem, ki so v gnetnem oziru podpirali društvo, kar najiskreneje zahvaljujejo ter prosijo domačine in sosede, da jih drugič zopet tako v obilnem številu posetijo.

Fram. Umril je dne 23. oktobra g. Blaž Bezjak, ki je doživel 91. leto življenja in bil najstarejši v župniji. Lastnik malega mlina na Ješenci se je prestavil v Fram na sedanje mesto, kjer je s svojo izredno marljivostjo povečal svojo malo obrt v veliko oljarno. Kljub svoji starosti se je vedno zanimal za moderne stroje, ki jih je oskrbel njegov sin g. Ivan. Dokler je mogel, je vsako nedeljo prihajal v cerkev in tako umrl kot dober katoličan. Neštevilna množica ga je v torek popremila na zadnji poti. Naj počiva v miru, njegovih rodbini naše sožalje!

Zgornja Sv. Kungota. Pri nas je pripravil naš mnogozaslužni in v vinogradu Gospodovem neumorno delujoči g. župnik Frančišek Magdič svojim ljubim župljanom redko cerkveno slavlje. Po njegovem prizadevanju se ponovil č. g. Ferdinand Kolednik iz Maribora novo sv. mašo. Ob pol 10. uri se je zbralo pred

umetniško lepim slavolokom, delom domačega g. župnika, ogromna množica ljudi. Prišli so celo iz sosednih župnij, da bi prisostvovali ganljivo lepi novi sv. maši. Učenka tukajšnje šole je pozdravila č. g. primicijanta s srčno lepo prigodno pesmico, nato pa še iskreno lepo članica tukajšnje Marijine družbe. Po izročitvi šopkov je šel sprevod med slovesnim pritrkovanjem zvonov ob asistenci sosednih prč. gg.: duhovnega svetnika in stebra obmejnih Slovencev Evalda Vračko, prof. Terstenjaka ter župnikov Franca Časi in Vinko Kramerja v cerkev, ki je bila ob tem slovesnem dnevu prav posebno lepo razsvetljena in z umetniško zbranim okusom okinčana. Ob asistenci omenjenih gospodov je pel č. g. primicijant novo sv. mašo. Pridigoval mu je preč. g. duhovni svetnik Evald Vračko, ki si je najprej izprosil novomašniškega blagoslova, na osnovi evangeljskih besed: »Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej gospodarja žetve, da pošlje delavcev v svoj vinograd«, tako ganljivo lepo in navduševalno o vzvišenosti in velepomembnosti duhovniškega stanu, ter vpletel zmes ganljive in krasne zglede, kako Bog sam vodi svoje služabnike — da bo pač ostala ta pridiga trajno v dušah naših faranov! Bog mu obilno plačaj za trud! — Pri darovanju se je nabralo 450 Din za novomašnika, ki je iz revnega stanu. Pred cerkvijo se je tudi prodajal življenjepis »Zgodbe malega Gvidona Fontgalandskega«, ki ga je spisal g. novomašnik. G. novomašnik! Vsemogočni naj blagoslovi Vaše bodoče delo, da bo donášalo stoteren, tisočeren sad! Iz globine duš želimo našim Kungočanom, da bi tudi oni v doglednem času imeli v svoji sredini novomašnika — domačina! Bog daj!

Sv. Barbara pri Mariboru. V naši župniji so položili k večnemu počitku tekom 14 dni sedem mrličev. Umril je posestnik Neuvirt Karl v Zimici, star 80 let. Bil je odločno veren mož in star naročnik »Slov. gospodarja« ter Mohorjeve družbe. Naj v miru počiva! Smrt nikomur ne prizanesa, tako je tudi vzela na cesti Kurnika Rudolfa iz Zgornje Korene, starega 26 let. Peljal se je s kolesom ter tako nesrečno padel, da je obležal mrtev. Bil je priljubljen vsakomur. To je pokazal njegov pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi. Domači cerkveni pevci so njemu zapeli doma

tikanska železnica je nekaj edinstvenega na celem svetu. Potniki na tej železnici bodo poleg papeža in njegovega spremstva najodličnejše in najvišje osebnosti. Dolžina proge znaša 594 m, od katerih odpade 275 m na italijansko ozemlje in le ostalo na Vatikan. Proga od 320 m dolžine pelje preko ene ceste in skozi 91 m dolgi predor. Edini vlak, ki vozi po vatikanskih tračnicah, je luksuzni vlak, ki obstoji iz treh salonskih vozov, katere je podarila sv. Očetu italijanska država. V enem vozu se nahaja papežev prestol, v drugem obednica in v tretjem spalnica. Druge vago-

resen obraz in pričel z izpraševanjem. Sitini odgovori so bili nagli in le redkokedaj je mogel Rama kaj popraviti.

Tako je šlo cel ljubi dan. Zjutraj je bil Rama na vrsti, a njegova odgovarjanja niso bila tako točna. Postal je nepotrpežljiv in to je le malo pomagalo njegovemu spominu. Sita se je smejala bratovi počasnosti in že je hotel opustiti katekizem. Sita opomin, da bosta prej krščena, ga je podžigal, da je začel vedno znova. Pojoč sta menjevala vprašanje in odgovor in se nista pustila motiti od stražeče ženske. Ako je začela stražarka zmerjati, naj nehata, naj ne onečaščata hiše pravovernega muslimana s krščanskimi psovskami, nista nehala; ravno nasprotno, — Ramo je posebno veselilo, da je prepeval iz katekizma. Gojil je po tistem upanje, da bo na ta način pregnal hudobno babnico.

Posledica pa je bila povsem drugačna. Ko sta pričela zjutraj ponovno z uprašnji in odgovori, se je prikazal Omarjev obraz, ki je strogo zaukazal, da morata utihniti. Rama se ni hotel

pokoriti. Ako so jima zapirali vrata na venkaj, sta ovirala tudi onadva druge glede vstopa.

Naenkrat pa so od zunaj vlomili vrata, kačji zagovornik je vstopil z volovskim bičem in je pretepel fantka. Rama se niti zganil ni pod udarci in je odgovarjal naprej na vprašanja iz katekizma.

Sita je skočila nazaj in glasno zakričala:

»Ali ne boš utihnilo, prokleta mače!«

Pridigar se je lotil deklice in jo bičal. Liki panter se je pognal bratec kačjemu zarotovavcu v hrbtet in ga je skušal odtrgati od sestrice. Surovina se ga je otresel ves besneč in je kričal:

»Ako boš prenehal z vražjim vpitjem, potem je dobro!«

Rama se ni uklonil. Ko je pa videl, da trpi radi njegove neustrašenosti sestra, je skočil v kot, pristregel z lastnim hrbtom deklici namenjene udarce in zaklical:

»Ne bova več prepevala!«

»Haha! Smrdeča žaba, se boš vendar enkrat spametoval!«

Rama ni odgovoril.

In na pokopališču žalestinke. Na sedmini so se spomnili na bogoslovce in se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 100 Din. Naj Bog povrne! Rajnemu Rudolifu pa večni mir in pokoj!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. (Požigalska obrt v cvetu!) Zločin ali blaznost? V Župeči vasi pri Sv. Lovrencu se leto menda več niti štefi ne da, k'likokrat je že gorelo. V ponedeljek zjutraj dne 24. oktobra so komaj pogasili ogenj v svinjaki kmeta Franca Žunkoviča, a čez dva dni, v sredo zvečer, je bil naenkrat v plamenu škedenj z vso krmo in kolarnico. Hišo, zlasti pa sosedu Beleta, ki ima večino slamnate strehe, so komaj rešili.

Sv. Anton v Slov. goricah. Zapustil je solzno dolino vzoren mladenič v najlepši dobi svojega življenja, v 21. letu, Fras Jakob iz Brengova. Bridko je bilo njegovo življenje, ker ni bil nikdar prav zdrav. Pogostokrat je sprejemal sv. zakramente in naposled še pokrepčan s sv. popotnico mirno v Gospodu zapal ter se podal tje, kjer ubogi zemeljski trpin mirno spe drug poleg drugega. Zapustil je žalostne stariše in sestri, ki mu kličejo: Z Bogom, dragi Jakob! S cvetjem krasnim grob pokrij, vsaka ti spomlad, dokler glas te ne zbudi, sem z nebeskih vrat!

Vojniki. Tiho, neslišno se je prikradla k nam jesen. Prej ala je cvetje iz naših vrtov in polj in ptičje petje iz naših logov. In še nam je iztrgala iz naših vrst fanta, tovariša, prijatelja. Te dni je umrl v celjski bolnici Anđrej Kramaršek, posestnikov sin iz Bezovice. Bil je prijatelj dobrih knjig in listov, igravec na našem odru. V cvetu let, 23 jih je štel, je nas zapustil. List z listom rumeni in odpada z drevja toda zakaj si odšel Ti, list zeleni? Sop krizantem gomilo Tvojo krije, črez srca naša veter mrzel brije. Dragi tovariš, snivaj sladko!

Jurklošter. Križev je po svetu dosti. Tudi v Jurkloštru jih imamo. Ne toliko na pokopališču, kjer jih še ne manjka in jih ljudje zlasti sedaj za vero duše prav pridno stavijo. Ampak križe ima tudi naše delavstvo v tovarni lesnih izdelkov, koje lastnik je k. graščak Henrik Fal'ar. Res, prave delavske križe imamo pri nas. Kaj pa je križ za našega delavca, ki ima le dve roki za delo, pa po več ust za nasititi. To je križ, če ni denarja za

m. ko, ne za zabelo, ne za petrolej, niti za sol. Ja, ali ne delajo pridne delavske roke? O ja, delajo, delajo, a plač jim je bila že dvakrat utrgana, sedaj se jim pa napoveduje že tretjič. Dokler so mogli, so delavci molčali, dokler so mogli še skromno živeti ob pičli plači. Sedaj so pa v ponedeljek dne 24. oktobra pričeli štrajkati. V četrtek je prišla komisija iz Ljubljane, zastopnik banovine in Strokovne zveze. A pobotati se niso mogli, ker graščak ni hotel dodati, delavci pa pri tako mali plači ne morejo živeti. Črna bo poslej pa še več križev na obeh straneh! Tovarna tudi ne more obratovati brez delavcev.

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi tukaj smo proslavili 70letnico Slomšekove smrti. Radi patrocinija farnega patrona sv. Ruperta v nedeljo dne 25. septembra smo morali Slomšekovo proslavo preložiti na prihodnjo nedeljo dne 2. oktobra. Slovesnost se je vršila takoj po drugem opraviilu v šoli, kjer je bila prostorna dvorana nabito polna častilcev velikega Slomška. Kot uvod v proslavo so domači šolarji pod vodstvom g. upravitelja Povha zapeli prelepo »Preljubo veselje, oj, kje si doma« tako ljubko, nežno in občuteno, da so na mah osvojili srca poslušalcev za velikega proslavljenca. Domači gospod župnik je nato v kratkem govoru orisal pomen Slomška za naše slovensko ljudstvo. Vrstile so se deklamacije najlepših Slomškovih pesmi: Angel varuh, Glasen zvonček vesti, Tri najlepše rožice, Dva potepena šolarja, Bog za vse skrbi, Tolažba v trpljenju itd. Mladenka, znana domača govornica Manka Ojsteršek, je tako izvirno predočila pomen Slomška za našo slovensko mladino, da smo se naravnost čudili nenavadnim zmožnostim priprostega dekleta. Med posameznimi točkami pa so: domači mešan pevski zbor, mogočen moški pevski zbor in šolarji zapeli Slomšekove in druge narodne, pa tudi umetne pesmi, tako milo, vzneseo in ljubko, da je marsikatero oko postalo solzno, in se je vsakdo radoval, kako zlasti naša mladina razumeva, spoštuje ter ljubi našega velikana — Slomška ter se ogreva za njegova krščanska, slovenska načela. S poudarkom Slomšekovega gesla: Prava vera bodi nam luč, materni jezik pa ključ do zveličanske narodne omike, se je zaključila prav dobro uspela slovesnost. — Veliko vzne-

mirjenje je nastalo tukaj, ko so naenkrat nastopili trije dimnikarji in zahtevali, da vsaka kmečka hiša da takoj omesti dimnike in plača tozadevne takse, češ, da nas je poslala oblast. Ker pa o tej reči ni tukaj nikomur nič znanega, ker so poslej v vsaki kmečki hiši sami ometali dimnike, zlasti pa, ker je danes za denar tako neizrečeno trda, so bili naši ljudje zelo nevoljni in večinoma niso pustili ometati dimnikov. Kmet je danes tako uboga para, da še za sol nima; cena poljskih pridelkov še vedno pada, vsi industrijski izdelki pa stalno naraščajo v ceni.

Artiče pri Brežicah. Če prav vlada povsod denarna kriza, vendar se naši župljani skazali čast in ljubezen svojim padlim vojakom s prispevki za zgraditev spomenika. V nedeljo dne 16. oktobra se je vršilo slovesno odkritje spomenika, ki je bil okrašen z nagrobnimi vencii. Ob desetih je bilo sv. opravilo, katerega je opravil č. g. profesor Ivan Bogovič iz Maribora. Po opraviilu je pri spomeniku igrala godba in domače pevsko društvo je pod vodstvom g. Alojza Vanovška prav ganljivo zapelo v mešanem zboru pesem »Oj z Bogom, ti planinski sveta. Po končanem petju se je vršila blagoslovitev spomenika. Po blagoslovitvi sta g. Jože Cerjak, predsednik pripravljalnega odbora, in č. g. profesor Ivan Bogovič pozdravila navzoče ljudstvo in v jedrnatih besedah opisala trpljenje bivših vojakov, kateri so krvaveli na bojnih poljanah daleč od ljubega doma. Po dokončanih obredih je še zapelo pevsko društvo v moškem zboru pesem »Oj Doberdoba« in godba zaigrala žalostinko »Vigred se povrne«.

Vprašanja in odgovori.

I. K. v T. Moral bi dati babici 100 Din, pa jih nimam, ali niso plačane od države? — Za vaš kraj ne vemo, ako ste imeli babico, ki je od banovine nastavljena, ali kako domačo. Banovina plačuje sicer nekatere, toda navezane so tudi na vsakokratni prispevek. Vprašajte na domači občini, kjer boste našli vse potrebne podatke.

J. K. v C. Ali se da sod, v katerem je bil loj, usposobiti za vinski mošt? — To delo pa se vam pri tej nizki ceni za nove sode (1 Din za

Kačji zarotovavec je vsaj prenehal z udarci.

»Nauke belega patra si le izbijta iz glave, Ne bosta nam ušla. Ako mi udari še enkrat na uho vajino petje, bosta občutila pesem biča!«

Nato je zaukazal ženski:

»Prinesi arabsko čitanko, zvezek in koran (mohamedansko sv. pismo).

Zopet se je obrnil do otrok.

»Jaz vaju bom že zaposlil. Skrbno bom pazil, da se mi naučita arabščine in da bosta znala čitati iz korana. Te proklete izreke belega giaura vama bom že izbil. Če ne bo šlo drugače, mi bo pomagala volovska koža.«

Ženska se je vrnila z naročenim in pridigar je odšel.

Rama je še čul, ko je rekel: »Takoј bodem gotov!« besede je komaj razumel in niti prav opazil ni, da so ostala vrata odprta. Zanimala sta ga le še svinčnik in zvezek.

Nova misel mu je hušnila skozi možgane. Hotel je napisati listič in privedi osvoboditelje na pravo pot. Iztrgal je iz zvezka list in napisal na eno stran naslov: »Policiji.«

Na drugo plat pa je beležil:

»Ujeta sva v sobi. Vrata so zabita. Dva zarotovavca kač sta naju odpeljala v košarah iz Songao. Enemu je ime Šefkija in je tukaj sluga. Tudi svojo ženo ima tukaj. Kako se piše drugi, ne vem. Sedaj je oblečen prav imenitno. Mož, ki sicer biva v tej hiši, sliši na ime Sahib. Vsi postopajo z nama zelo zlobno, naju nameravajo odvesti v Gudjerat in naju pomohamedaniti. Pa rajši umrjem, kakor bi zatajil krščansko vero. Tudi napram nekemu tretjemu kujejo peklenške načrte. Kedo bi naj bil ta mož, ne vem natančno, rekli so, ko sem prisluskoval, da je svečenik. Mislím, da mu hočejo izmakniti denar. Vsi so zelo hudobni, morate rešiti tudi meni nepoznanega moža. Prosim vas lepo!

Rama in Sita, moja sestra.«

Papir je lepo zložil in se zamislil, kako bi ga odposlal na naslov. Mogoče bi ga pognal skozi okno. Drugi pridigar stopi s hodnika v sobo. Rama se niti ne zmeni zanj.

(Dalje sledi.)

ne pa lahko priklapijo po potrebi. Našteto je celoten inventar vaticanske železnice, ker vse drugo z lokomotivami vred daje Vatikanu na razpolago — prometno ministrstvo kraljevine Italije. Edina postaja te železnice je tudi posebnost. Postaja nima čakalnice, ne krčme ali bufeta in ne blagajne za izdajo vozniških listkov. Kolodvor je 65 m dolgo poslopje, ki posedla krasno opremljeno lopo, v kateri bodo slovesno sprejeti vsi došli imenitni gostje.

Inserirajte!